

Analyzing the Relationship between Cohesive Self-Knowledge and the Development of Academic Ethics with the Mediating Role of Hope for Education

M. Aghaei¹, Z. Zolghadri², S. Eftekhari³, A. Najafipour tabestanagh^{2*}

1. M.A. Graduate, Islamic Azad University, Zanjan Branch, Zanjan, Iran.

2. M.A. Graduate, Faculty of Humanities, Zanjan University, Zanjan, Iran.

3. M.A. Graduate, Islamic Azad University, Roudhan Branch, Tehran, Iran.

Abstract

Background: One of the concepts that regulates the communication behavior patterns of people towards themselves and others and plays a significant role in directing their behavior is ethics, and one of the fields where ethics and its values are very important is the field of science and knowledge studies.

Therefore, the present study was conducted with the aim of analyzing the relationship between self-knowledge and the development of academic ethics with the mediating role of hope for education.

Method: The present study is applied in terms of purpose and descriptive-correlation in terms of nature. The statistical population included all the second year high school students in the city of Mianeh in the academic year of 2023-2024 in the number of 2966 people. Among them, 340 people were selected and included in the research based on the Morgan table and available sampling method. Research tools for data collection included Ghorbani et al.'s integrated self-knowledge (2008), Golparvar's academic ethics (2010) and Kharmai and Kemari's hope for learning (2017). Then the data analysis was done by structural equation modeling with the help of SPSS and Lisrel software.

Results: The results showed that coherent self-knowledge has a significant positive relationship with both variables of academic ethics and hope to study. Also, a significant positive relationship was found between hope for education and academic ethics ($p < 0.01$). Finally, the variable of hope for education has been able to play a mediating role in the relationship between self-knowledge, coherence and academic ethics.

Conclusion: In order to develop academic ethics in schools, special attention should be paid to the coherent self-knowledge and students' hope for education, and appropriate workshops should be held.

Keywords: Academic Ethics, Educational Hope, Integrated Self-Knowledge, Students

***Corresponding Author:** A. Najafipour Tabestanagh, Master of General Psychology, Faculty of Humanities, Zanjan University, Zanjan, Iran. Email: abbasnajafipour@znu.ac.ir

How to cite: Aghaei M, Zolghadri Z, Eftekhari S, Najafipour Tabestanagh A. Analyzing the relationship between cohesive self-knowledge and the development of academic ethics with the mediating role of hope for education. *Ethics in Science and Technology*. 2025, 20(3): 131-140.

Copyright © 2025 Authors. Published by Iranian Association for Ethics in Science and Technology. This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International license. (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>). Non-commercial uses of the work are permitted, provided the original work is properly cited

تحلیل رابطه خودشناسی انسجامی و رویش اخلاق تحصیلی با نقش واسطه‌ای امید به تحصیل

میلاد آقائی^۱، زهره ذوالقدری^۲، سیده طیبہ افتخاری^۳، عباس نجفی پور تابستانق^{۴*}

۱. دانش آموخته کارشناسی ارشد، دانشکده علوم پزشکی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد زنجان، زنجان، ایران.

۲. دانش آموخته کارشناسی ارشد، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه زنجان، زنجان، ایران.

۳. دانش آموخته کارشناسی ارشد، دانشکده روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن، تهران، ایران.

(تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۵/۰۶، تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۷/۰۱)

چکیده

زمینه: یکی از مفاهیمی که الگوهای رفتار ارتباطی افراد را در قبال خویش و دیگران تنظیم و سهم قابل توجهی در جهت‌دهی رفتار آنها ایفا می‌کند، اخلاق است و یکی از عرصه‌هایی که اخلاق و ارزش‌هایش در آن از اهمیت بسزایی برخوردار است، عرصه تحصیل علم و دانش است. بنابراین پژوهش حاضر با هدف تحلیل رابطه خودشناسی انسجامی و رویش اخلاق تحصیلی با نقش واسطه‌ای امید به تحصیل صورت گرفت.

روش: مطالعه حاضر از نظر هدف، کاربردی و از لحاظ ماهیت، توصیفی - همبستگی است. جامعه آماری شامل کلیه دانش‌آموزان دوره دوم متوسطه شهرستان میانه در سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ به تعداد ۲۹۶۶ نفر بود. از بین آنها، براساس جدول مورگان و به شیوه نمونه‌گیری در دسترس تعداد ۳۴۰ نفر انتخاب و وارد پژوهش شدند. ابزارهای پژوهش جهت گردآوری داده‌ها شامل خودشناسی انسجامی قربانی و همکاران (۲۰۰۸)، اخلاق تحصیلی گل‌پرور (۱۳۸۹) و امید به تحصیل خرمائی و کمری (۱۳۹۶) بود. سپس تحلیل داده‌ها به شیوه مدل‌یابی معادلات ساختاری و با کمک نرم‌افزارهای SPSS و لیزرل انجام گرفت.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که خودشناسی انسجامی با هر دو متغیر اخلاق تحصیلی و امید به تحصیل ارتباط مثبت معنادار دارد. همچنین بین امید به تحصیل و اخلاق تحصیلی رابطه مثبت معنادار یافت شد ($p < 0.01$). در نهایت متغیر امید به تحصیل توانسته است نقش میانجی را در رابطه بین خودشناسی انسجامی با اخلاق تحصیلی ایفا کند.

نتیجه‌گیری: جهت رویش اخلاق تحصیلی در مدارس باید به خودشناسی انسجامی و امید به تحصیل دانش‌آموزان توجه ویژه‌ای کرد و کارگاه‌های متناسب با آن صورت گیرد.

کلیدواژگان: اخلاق تحصیلی، امید به تحصیل، خودشناسی انسجامی، دانش‌آموزان

سرآغاز

بدون شک اخلاق و ارزش‌های آن سهم قابل توجهی در جهت‌دهی رفتار هر فرد ایفا می‌کند (۴). مطالعات نشان دادند تربیت اخلاقی^۲ در مدارس باعث ارتقاء ظرفیت ذهنی دانش‌آموزان شده و به آنها کمک می‌کند تا دیدگاه‌های اشتباه اولیه خود را در مورد مسائل اصلاح و عادت‌های خوب را به تدریج جایگزین کنند (۵). بنابراین یکی از عرصه‌هایی که در آن اخلاق و ارزش‌های اخلاقی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار بوده و در زمینه تعلیم و تربیت تاثیرگذار است، اخلاق تحصیلی^۳ می‌باشد (۶).

دانش‌آموزان به عنوان یکی از ارکان اصلی نظام آموزشی محسوب می‌شوند که در دستیابی به اهداف نظام آموزش و پرورش جایگاه ویژه‌ای را ایفا می‌کنند و بر همین سبب از وظایف مهم این نهاد، ایجاد زمینه‌ای مساعد برای رشد همه جانبه افراد و تربیت انسان‌های سالم، کارآمد، و مسئول برای ایفای نقش در زندگی فردی و اجتماعی است (۱). یکی از مباحث مهمی که در تعلیم و تربیت دانش‌آموزان باید آن را مورد توجه قرار داد، اخلاق^۱ است (۲). اخلاق نوعی علم است که از جستجوی آگاهانه و بالغانه ارزش‌های مثبت، درک معانی آنها، انجام داوطلبانه کارهای خوب و پسندیده و پرهیز از انجام کارهای ناشایست بحث می‌کند (۳).

نویسنده مسئول: نشانی الکترونیکی: abbasnajafipour@znu.ac.ir

برسد و تا چه اندازه فرد از بابت تحصیلی توانایی رسیدن به این خواسته‌ها را دارد (۱۹). مطالعات نشان می‌دهند امید به تحصیل با اعتماد به نفس، توانایی حل مسئله ادراک شده، سرسختی روان شناختی، خوش بینی تحصیلی، تکیه بر توانایی خویشتن، عاطفه مثبت رابطه مثبت و معنادار دارد؛ زیرا امیدواری، دانش‌آموزان را توانمند کرده و با تمرکز بر مهارت حل مسئله، احتمال افزایش دستیابی به اهداف را افزایش می‌دهد (۳۰). بنابراین منطقی به نظر می‌رسد که با رشد امید به تحصیل، اخلاق تحصیلی دانش‌آموزان هم افزایش یابد (۲۰).

مطالعات (۱۳) نشان دادند داشتن خودآگاهی^۹ منجر به کاهش مشکلات اخلاقی دانش‌آموزان می‌شود. مطالعات (۱۵) نشان دادند خودشناسی یا ارزش‌های اخلاقی^{۱۰} رابطه معناداری دارد به طوری که افراد وقتی سطوح بالاتری از خودشناسی را بدست می‌آورند، رفتارهای غیراخلاقی خود را زیر سوال برده و درصدد کاهش آن هستند. مطالعات (۱۶) نشان دادند میان خودشناسی و سرزندگی نوجوانان رابطه معناداری وجود دارد. از همین سو مطالعات (۲۶) نشان دادند خودشناسی انسجامی منجر به پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان می‌شود. مطالعات (۲۰) نشان دادند دانش‌آموزانی که سطح امید به تحصیل پایینی دارند، بیشتر در معرض سوء رفتارهای تحصیلی هستند و نیز سطوح بالای امیدواری، دانش‌آموزان را در برابر رفتارهای نادرست تحصیلی محافظت می‌کند. مطالعات (۲۳) نشان دادند که امید به تحصیل منجر به خودنظم‌جویی تحصیلی دانش‌آموزان شده و هم به صورت مستقیم و هم غیرمستقیم و از طریق خودنظم‌جویی تحصیلی بر تحصیل‌گریزی اثر منفی دارد.

مرور مطالعات نشان می‌دهند متغیر خودشناسی انسجامی منجر به شناسایی نقاط قوت و ضعف دانش‌آموزان در امر یادگیری و تحصیل شده و این بینش را در فرد به وجود می‌آورد که چگونه عادات مطالعه خود را تنظیم کرده و استراتژی‌هایی را بیابد که متناسب با نیازهای فردی باشد تا از نظر تحصیلی و اجتماعی پیشرفت کند. بنابراین با توجه به اهمیت متغیرهای پژوهش و روابط معنادار میان آنها، و کمبود تحقیقاتی که این عوامل موثر در تحصیل دانش‌آموزان را به صورت ساختاری بررسی کند، پژوهش حاضر قصد دارد به تحلیل رابطه خودشناسی انسجامی با رویش اخلاق تحصیلی با نقش واسطه‌ای امید به تحصیل بپردازد. بر همین اساس فرضیه‌های زیر مورد بررسی قرار گرفت.

- خودشناسی انسجامی با اخلاق تحصیلی رابطه مستقیم دارد.

- خودشناسی انسجامی با امید به تحصیل رابطه مستقیم دارد.

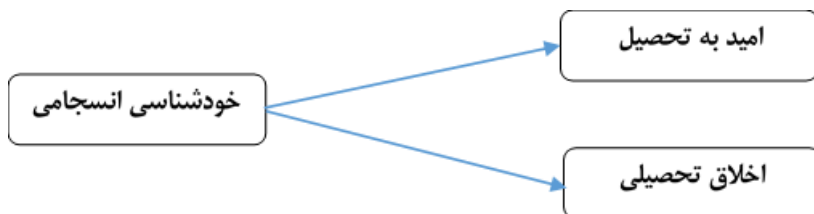
- امید به تحصیل با اخلاق تحصیلی رابطه مستقیم دارد.

- خودشناسی انسجامی بر اخلاق تحصیلی با نقش میانجی امید به تحصیل رابطه غیرمستقیم دارد.

اخلاق تحصیلی به معنای پایبندی و پیروی از استانداردهای اخلاقی و نیز پیروی از ارزش‌هایی از جمله تکیه بر کوشش‌های شخصی نه دسترنج دیگران، رعایت صداقت و درستکاری و دوری از تنبلی و عدم توسل به شیوه‌های غیراخلاقی در پشت سر گذاشتن تکالیف و امتحانات از جمله تقلب اطلاق می‌شود (۷، ۸). رعایت اخلاق و هنجارهای اخلاقی در مدارس از شادی و رفاه فردی و گروهی دانش‌آموزان محافظت کرده و می‌تواند بر توانایی دانش‌آموزان در یادگیری محتوای درس یا انگیزه ادامه تحصیل آنها تاثیر بگذارد (۹). امروزه دانش‌آموزان به اشکال گوناگون در محیط‌های آموزشی با تقاضاهایی مواجه هستند که می‌تواند منجر به رفتارهای اخلاقی و غیراخلاقی شود که ضرورت دارد برای اجتناب از رفتارهای غیراخلاقی، مجهز به اخلاق تحصیلی باشند (۱۰).

به نظر می‌رسد یکی از متغیرهایی که می‌تواند زمینه‌ساز رویش اخلاق تحصیلی در دانش‌آموزان شود، خودشناسی انسجامی^۴ باشد (۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۵). در واقع از آنجا که دانش‌آموزان در دوران نوجوانی^۵ به سر می‌برند و این دوره، دوره هویت‌یابی^۶، کشف خویشتن و پاسخ به اینکه من کیستم؟ می‌باشد، اگر دانش‌آموزان در این دوره آن انسجام خودشناسی و هویتی را از طریق منابع اطلاعاتی مختلف همچون تجربیات و کنکاش خود، مطالعه، تجربیات دیگران و مدرسه به دست آورند، بهتر می‌توانند درک کنند که هدف از تحصیل چیست و چرا باید به اخلاق تحصیلی پایبند باشند (۱۶). خودشناسی انسجامی به عنوان بازرسی برای ارزیابی افکار، احساسات و رفتارهای فرد با در نظر گرفتن تجربیات گذشته خود به منظور بهبود عملکرد تعریف می‌شود که این خودشناسی با ایجاد بستری شناختی فعال اجازه می‌دهد تا فرد بتواند از نظر شخصی و حرفه‌ای در سطح سالم و بهینه‌ای عمل کند و دید وسیع‌تر جهت هدایت رفتار و تشکیل طرحواره‌های فردی پیچیده و بهینه داشته باشد (۱۷). خودشناسی انسجامی با افزایش خودشناسی، بینش، انعطاف‌پذیری شناختی، پذیرش احساسات، همدلی، گشودگی به تجربه، نگرانی همدلانه و دیدگاه‌گیری و همچنین با هویت شخصی قوی‌تر و افزایش سلامت روح و روان مرتبط است (۱۸).

براساس مطالعات، یکی از متغیرهایی که به نظر می‌رسد با متغیر اخلاق تحصیلی (۲۰، ۲۱، ۲۲، ۲۳) و خودشناسی انسجامی (۲۴، ۲۵، ۲۶، ۲۷) رابطه داشته و می‌تواند میان آنها نقش واسطه‌ای ایفا کند، امید به تحصیل^۷ دانش‌آموزان است. متغیر امیدواری^۸ ماهیتی آینده‌نگر داشته و شخص امیدوار کسی است که خود را در آینده احساس می‌کند و این امیدواری تنها چیزی است که ما را در شرایط دشوار به سمت هدف اصلی زندگی به معنای گسترده آن سوق می‌دهد. (۲۸، ۲۹). در مبحث تحصیل، امیدواری بدین معناست که یادگیرنده تا چه اندازه انتظارات شناختی - هیجانی دارد که با تحصیل بتواند به تقاضا و آرزوهایش

نگاره ۱: مدل مفهومی پژوهش

روش

روش مطالعه توصیفی - همبستگی و از نظر هدف، کاربردی بود. جامعه آماری شامل کلیه دانش‌آموزان دوره دوم متوسطه شهرستان میانه در سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ به تعداد ۲۹۶۶ نفر بود. از بین آنها، براساس جدول مورگان و به شیوه نمونه‌گیری در دسترس تعداد ۳۴۰ نفر به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند. یافته‌های جمعیت شناختی ۳۴۰ نفر از شرکت کنندگان نشان داد که ۵۴/۷۰ درصد (۱۸۶ نفر) از شرکت کنندگان پسر و ۴۵/۲۹ درصد (۱۵۴ نفر) شرکت کنندگان دختر؛ و ۲۱/۵ درصد پایه دهم، ۳۰/۳ درصد پایه یازدهم، ۴۸/۲ درصد شرکت کنندگان پایه دوازدهم بودند.

ابزارهای پژوهش جهت گردآوری داده‌ها عبارت بودند از:

الف) پرسشنامه خودشناسی انسجامی: این پرسشنامه توسط قربانی و همکاران (۲۰۰۸) طراحی گردید. این پرسشنامه دارای ۱۲ عبارت در سه حیطه خودشناسی تأملی^{۱۱} (۳ سوال)، خودشناسی تجربی^{۱۲} (۴ سوال) و خودشناسی انسجامی (۵ سوال) است که با مقیاس لیکرت پنج سطحی (عمدتا نادرست=۱ تا عمدتا درست=۵) پاسخ داده می‌شود (۳۱). در این پرسشنامه همه عوامل مربوط به خودشناسی از جمله آگاهی و کوشش در جهت فهم هیجان‌ها، رفتارها، عملکردهای عقلانی، خلاقیت، شخصیت و حالات بدنی مورد توجه قرار گرفته‌اند. قربانی و همکاران (۲۰۰۵) در نمونه‌های ایرانی ضریب آلفای خودشناسی انسجامی ۰/۸۲ و برای خودشناسی تأملی ۰/۸۲ و تجربه ای ۰/۸۷ به دست آمد. علاوه بر این، همبستگی میان دو وجه نیز برابر با ۰/۷۴ پایایی بازآزمایی این مقیاس پس از ۷ تا ۸ هفته فاصله زمانی، با یک نمونه‌ی ۴۴ نفری سنجیده شده است. این پایایی برای خودشناسی تأملی ۰/۶۸ و برای خودشناسی تجربه ای ۰/۷۶ به دست آمد. اعتبار این مقیاس نیز با بررسی رابطه آن با مقیاس‌هایی همچون مقیاس خودآگاهی، هوش هیجانی، افسردگی و اضطراب، ارزش خود و مقیاس استرس ادراک شده. در تمامی موارد همبستگی‌های به دست آمده معنادار بود که نشان از اعتبار ملاکی مقیاس خودشناسی داشت. جهت بررسی روایی محتوایی، پرسشنامه در اختیار چند نفر از اساتید متخصص قرار گرفت که روایی محتوایی آن نیز تأیید شد (۳۲).

ب) پرسشنامه اخلاق تحصیلی^{۱۳}: پرسشنامه حاضر توسط گل پرور (۱۳۸۹) طراحی گردید. این پرسشنامه دارای ۸ سؤال در سه حیطه تکیه بر تلاش شخصی نه دیگران (دو سوال)، دوری از تنبلی (سه سوال) و توسل به شیوه‌های غیراخلاقی در تکالیف (سه سوال) است که با مقیاس لیکرت هفت درجه‌ای (کاملاً مخالفم=۱ تا کاملاً موافقم=۷)

پاسخ داده می‌شود. این پرسشنامه میزان تمایلات فرد در پایبندی به ارزش‌های اخلاقی در حین تحصیل، نظیر تکیه بر تلاش‌ها و کوشش‌های شخصی برای پیشرفت در تحصیل را اندازه‌گیری می‌کند (۳۳). حداقل نمره این پرسشنامه ۸ (نشان دهنده اخلاق تحصیلی پایین‌تر) و حداکثر نمره آن ۵۶ (اخلاق تحصیلی بالا) و خط برش آن نیز ۳۲ می‌باشد. براساس نظر کلاین (۱۹۹۴) پرسشنامه‌هایی با تعداد سوالات کم که روی چند عامل بار می‌شوند، بهتر است بصورت یک عامل در تحلیل‌ها استفاده شوند (۳۴). بنابراین ۸ سوال برای محاسبه یک امتیاز کلی اخلاق تحصیلی با یکدیگر جمع می‌شوند. پایایی باز آزمایی این پرسشنامه با نمونه ۳۰ دانشجو و دو هفته فاصله برابر با ۰/۶۴ و ضریب آلفای کرونباخ ۰/۶۰ گزارش شد (۳۳). در پژوهشی پایایی پرسشنامه بر اساس محاسبه آلفای کرونباخ و روش تصنیف به ترتیب برابر با ۰/۷۱ و ۰/۷۵ بود (۳۵). پایایی این پرسشنامه در پژوهش قاسمی و میری ۰/۸۱ به دست آمد (۸).

ج) مقیاس امید به تحصیل: این مقیاس توسط خرمانی و کمری (۱۳۹۶) طراحی گردید. این مقیاس دارای ۲۷ گویه در چهار مؤلفه‌ی امید به کسب فرصت‌ها (۷ گویه)، امید به کسب مهارت‌های زندگی^{۱۴} (۸ گویه)، امید به سودمندی مدرسه (۸ گویه) و امید به کسب شایستگی (۴ گویه) است که با مقیاس لیکرت پنج درجه‌ای (کاملاً مخالفم=۱ تا کاملاً موافقم=۵) پاسخ داده می‌شود. حداقل و حداکثر نمره به ترتیب برابر با ۲۷ (امید به تحصیل کم) و ۱۳۵ (امید به تحصیل زیاد) است که هر چه نمره به ۱۳۵ نزدیکتر باشد نشانه امید تحصیلی بیشتر دانش‌آموز می‌باشد. نتایج تحلیل عاملی اکتشافی خرمانی و کمری (۱۳۹۶) به روش مؤلفه‌های اصلی همراه با چرخش واریماکس نشان دهنده وجود ۴ مؤلفه امید به تحصیل بود که این ۴ مؤلفه ۵۸ درصد واریانس کل نمونه را تبیین کردند. به منظور سنجش پایایی مقیاس از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شد. ضرایب آلفای کرونباخ برای خرده مقیاس امید به کسب فرصت ۰/۹۰، امید به کسب مهارت‌های زندگی ۰/۹۰، امید به سودمندی مدرسه ۰/۸۰ و امید به کسب شایستگی ۰/۷۶ و ضریب آلفای کرونباخ کل مقیاس نیز ۰/۹۴ به دست آمد (۳۶). سازندگان پرسشنامه با توجه به این یافته‌ها معتقدند که مقیاس امید به تحصیل از روایی و پایایی مطلوبی برخوردار است و میتوان از آن به عنوان یک ابزار سودمند برای سنجش امید به تحصیل در دانش‌آموزان استفاده کرد. در مطالعه حسین آبادی و ناستی زایی، پایایی مقیاس امید به تحصیل به شیوه آلفای کرونباخ ۰/۸۲ گزارش شد (۳۷).

دانش‌آموزان دوره دوم متوسطه شهرستان مربوطه ارسال گردید. سپس دیتا بدست آمده از طریق اکسل به همراه داده‌های جمع‌آوری شده به شیوه کتبی و حضوری، وارد نرم افزار SPSS نسخه ۲۶ و PLS شدند و به وسیله این دو نرم افزار تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته‌ها

در جدول شماره (۱) اطلاعات توصیفی متغیرهای پژوهش همراه با مولفه‌های آن آورده شده است.

شیوه گردآوری داده‌ها بدین گونه بود که پس از همکاری با مدیران و معلمان مدارس از آنها درخواست شد که از دانش‌آموزان دوره دوم متوسطه خواسته شود تا پرسشنامه را تکمیل کنند. معیار ورود به پژوهش شامل نداشتن بیماری روانی در پرونده سلامت دانش‌آموزان و داشتن رضایت آگاهانه برای تکمیل پرسشنامه بود و همچنین معیار خروج از پژوهش عدم تمایل به همکاری و نیز ناقص بودن پرسشنامه است. در فرآیند جمع‌آوری، تعداد کثیری از داده‌ها به شیوه حضوری و کتبی و تعدادی هم به صورت آنلاین و با استفاده از فرم ساز پرس‌لاین گردآوری شد. بدین گونه که برای اجرا این پژوهش ابتدا پرسشنامه‌های خودشناسی انسجامی، اخلاق تحصیلی و امید به تحصیل به شیوه پرسشنامه آنلاین تدوین و لینک آن از طریق شبکه‌های اجتماعی برای

جدول ۱: شاخص‌های توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیر	ابعاد و مولفه‌ها	میانگین	انحراف معیار	چولگی	کشیدهی
خودشناسی انسجامی	خودشناسی یکپارچه	۱۵/۰۴	۴/۷۸	-۰/۰۵۳	-۰/۷۷۶
	خودشناسی تجربه‌ای	۱۱/۸	۴/۱۴	۰/۲۸۳	-۰/۹۳۸
	خودشناسی تاملی	۸/۷	۳/۱۸	-۰/۱۱۷	-۰/۸۲۷
	کل	۳۵/۶۲	۱۱/۲	-۰/۱۴۱	-۰/۸۶۱
امید به تحصیل	امید به کسب فرصت‌ها	۱۹/۶۷	۶/۲۷	۰/۳۵۳	-۰/۸۷۹
	امید به کسب مهارت‌های زندگی	۲۱/۵۹	۶/۷۴	۰/۳۶۱	-۰/۶۲۹
	امید به سودمندی مدرسه	۲۲/۶۷	۶/۳۶	۰/۱۲۲	-۱/۰۲
	امید به کسب شایستگی	۱۱/۶۳	۳/۱۶	-۰/۱۹۰	-۰/۵۸۸
اخلاق تحصیلی	کل	۷۵/۵	۱۵/۹	۰/۱۸۳	۰/۳۷۰
	کل	۲۹/۲۸	۱۲/۳۸	-۰/۰۸۶	-۱/۱۳

چولگی هیچ یک از متغیرها از محدوده بین +۲ و -۲ خارج نشده است. این مطلب بیانگر آن است که توزیع داده‌ها در متغیرهای تحقیق نرمال می‌باشد.

شاخص‌های آمار توصیفی نمرات گروه در متغیرهای پژوهش را در جدول (۱) نشان می‌دهد. لازم به ذکر است شاخص‌های چولگی و کشیدهی بین +۲ و -۲ بیانگر عدم انحراف چشمگیر از مفروضه منحنی نرمال است که نتایج این جدول نشان می‌دهد که ارزش‌های کشیدهی و

جدول ۲: ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش

متغیر	خودشناسی انسجامی	امید به تحصیل	اخلاق تحصیلی
خودشناسی انسجامی	۱	-	-
امید به تحصیل	۰/۵۰**	۱	-
اخلاق تحصیلی	۰/۶۸**	۰/۴۷**	۱

امید به تحصیل و اخلاق تحصیلی رابطه مثبت معناداری یافت شد ($r=۰/۴۷, P<۰/۰۰۱$).

نتایج ضریب همبستگی در جدول (۲) نشان می‌دهد که بین خودشناسی انسجامی با اخلاق تحصیلی ($r=۰/۶۸, P<۰/۰۰۱$) و امید به تحصیل ($r=۰/۵۰, P<۰/۰۰۱$) رابطه مثبت معناداری وجود دارد. همچنین بین

جدول ۳: تحلیل مسیر

متغیرها	b	se	t	p
امید به تحصیل ← اخلاق تحصیلی	۰/۴۱	۰/۰۵۸	۶/۹۹	۰/۰۰۰
خودشناسی انسجامی ← اخلاق تحصیلی	۰/۴۷	۰/۰۵۸	۷/۹۷	۰/۰۰۰
خودشناسی انسجامی ← امید به تحصیل	۰/۶۹	۰/۰۶۰	۱۱/۴۴	۰/۰۰۰
خودشناسی انسجامی ← امید به تحصیل ← اخلاق تحصیلی	۰/۲۷	۰/۰۴۲	۶/۶۴	۰/۰۰۰

خودشناسی انسجامی با امید به تحصیل رابطه مثبت و معنی‌داری یافت شد ($b=0/69$, $t=11/44$, $P=0/000$). در نهایت، امید به تحصیل در رابطه بین خودشناسی انسجامی با رویش اخلاقی نقش میانجی و معنی‌داری دارد ($b=0/27$, $t=6/64$, $P=0/000$).

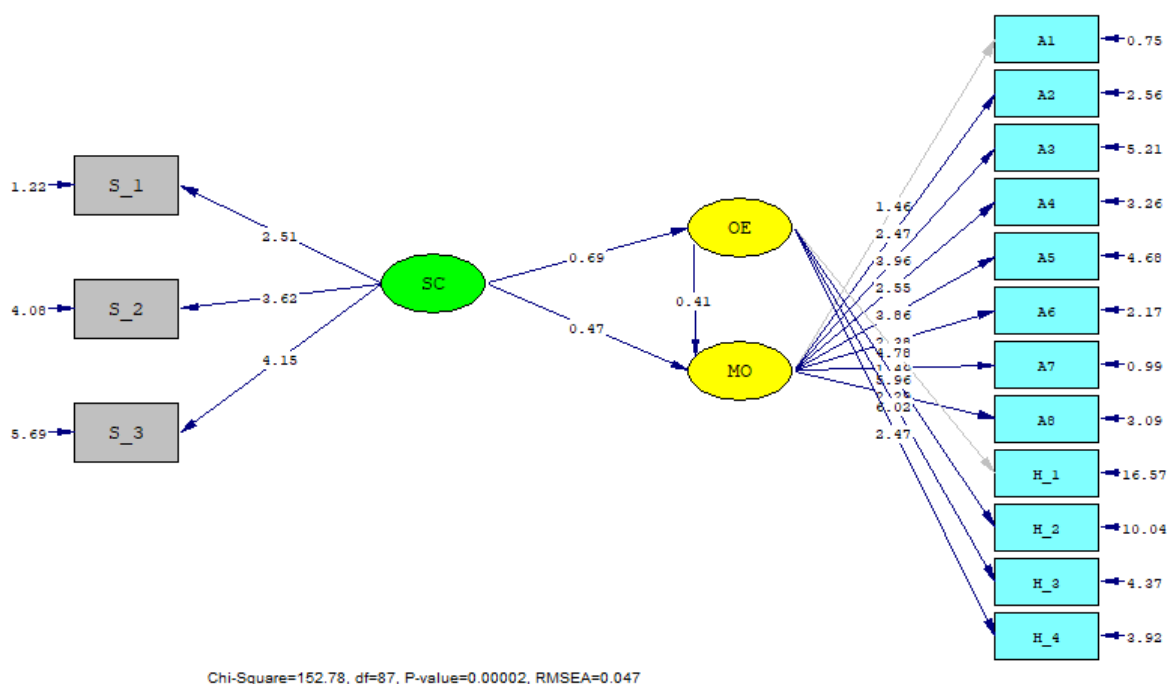
نتایج در جدول (۲) نشان می‌دهد که خودشناسی انسجامی با اخلاق تحصیلی رابطه مثبت و معنی‌داری دارد ($t=7/97$, $P=0/000$); همچنین، امید به تحصیل با اخلاق تحصیلی رابطه مثبت و معنی‌داری دارد ($t=6/99$, $P=0/000$); به علاوه، بین

جدول ۴: شاخص‌های برازش نیکویی برازش

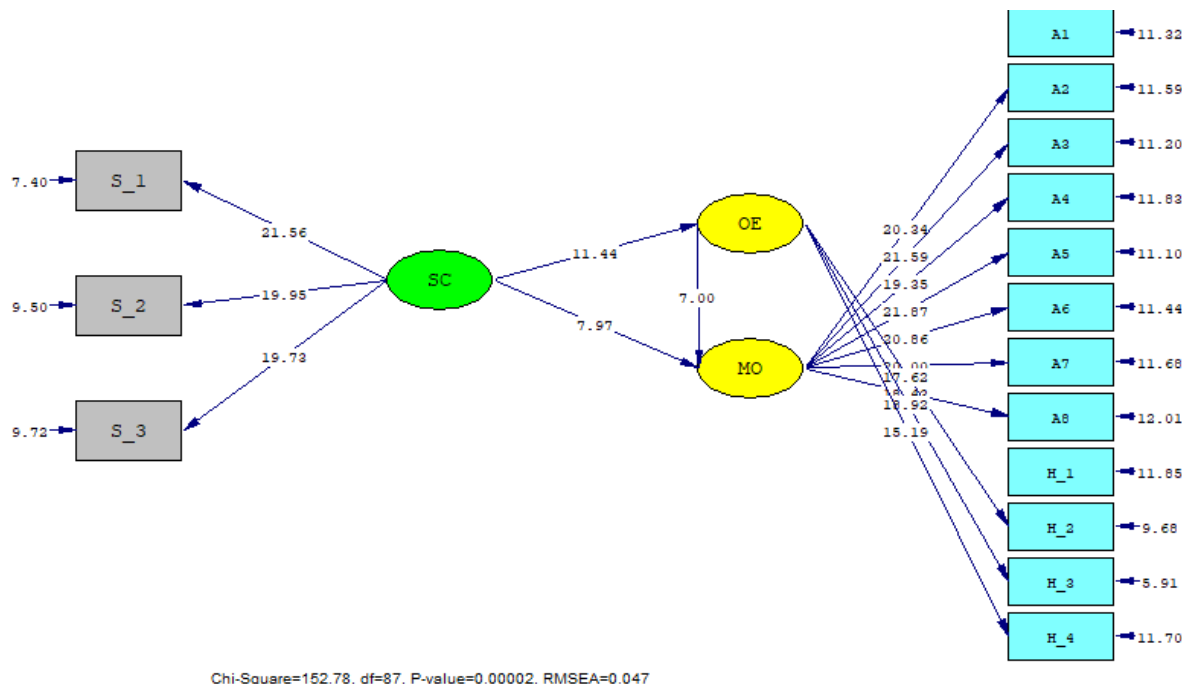
شاخص‌ها	مقدار	مقدار قابل قبول	تفسیر
خی-دو	$p=0/000$ $\chi^2=152/7$	معنی دار باشد	کمتر از ۰/۰۵ است پس معنی دار می باشد
χ^2/df	۱/۷	مقادیر بین ۱ تا ۳	قابل قبول است
RMSEA	۰/۰۴۷	مقادیر کمتر از ۰/۰۸	قابل قبول است
NFI	۰/۹۶	مقادیر بین ۰/۹۰ تا ۰/۹۵	قابل قبول است
NNFI	۰/۹۸	مقادیر بین ۰/۹۰ تا ۰/۹۵	قابل قبول است
CFI	۰/۹۸	مقادیر بین ۰/۹۰ تا ۰/۹۵	قابل قبول است
IFI	۰/۹۸	مقادیر بین ۰/۹۰ تا ۰/۹۵	قابل قبول است
GFI	۰/۹۴	مقادیر بین ۰/۹۰ تا ۰/۹۵	قابل قبول است
AGFI	۰/۹۲	مقادیر بین ۰/۹۰ تا ۰/۹۵	قابل قبول است
SRMR	۰/۰۲۵	زیر ۰/۰۸	قابل قبول است

داد همه شاخص‌ها قابل قبول هستند و تحلیل عاملی تاییدی از مدل پیشنهادی حمایت می‌کنند.

جدول شماره (۲) شاخص‌های نیکویی برازش $RMSEA$ مجزور کای اسکور $SRMR$, IFI , CFI , $NNFI$ را نشان می‌دهد. نتایج نشان

نگاره ۴: نمودار ضرایب استاندارد متغیرهای پژوهش خودشناسی انسجامی (SC)، امید به تحصیل (OE) و اخلاق تحصیلی (MO)

نگاره ۳: نمودار مقادیر T

بحث

هدف پژوهش حاضر تحلیل رابطه خودشناسی انسجامی و رویش اخلاق تحصیلی با نقش واسطه‌ای امید به تحصیل بود. یافته‌ها نشان داد خودشناسی انسجامی اثر مثبت و معنادار بر رویش اخلاق تحصیلی دارد؛ به عبارتی با بهبود شناخت و افزایش بینش نسبت به خویشتن، اخلاق تحصیلی دانش‌آموزان ارتقاء می‌یابد. این یافته با نتایج پژوهش‌های (۱۳، ۱۴، ۱۵) و به طور ضمنی با پژوهش‌های (۱۱، ۱۲) همسو است. در پژوهشی مشخص شد خودآگاهی باعث کاهش مشکلات اخلاقی تحصیلی در دانش‌آموزان می‌شود (۱۳). در پژوهشی دیگر، مطالعه‌ای نشان دادند خودشناسی با پایداری به ارزش‌های اخلاقی رابطه معناداری دارد (۱۵). از همین سو در تبیین یافته می‌توان گفت خودشناسی انسجامی در سطح درون فردی، نقشی هماهنگ کننده ایفا می‌کند و با پردازش اطلاعات مختلف مرتبط با خود فرد، موجب یکپارچگی در سطح سیستم روانشناختی می‌شود و بدین طریق افکار و هیجانات و رفتارهای خود را در روابط فردی و بین فردی هدایت می‌کند. در مبحث تحصیل هم خودشناسی نقش بسزایی ایفا می‌کند بدین گونه که باعث می‌شود دانش‌آموزان به طور منظم در مورد کم و کیف رفتارهای تحصیلی^{۱۴} خود بازاندیشی کنند و در امر یادگیری نقاط ضعف و قوت خود را شناسایی کرده و در مواجهه با مشکل، فرد با تکیه بر توانایی و مهارت‌های خود سعی در حل آن داشته باشد. فرد خودشناس صرفاً به حال نگاه نمی‌کند و نگرش آینده‌گری هم دارد و معتقد است برای رسیدن به اهداف نه چندان دور خود باید در چالش‌های تحصیلی امروزی مثلاً در امر تکالیف کلاسی باید بر تلاش و کوشش‌های شخصی خود تکیه کند و نسبت به ارزش‌های اخلاق تحصیلی همچون تنبلی و تقلب حساسیت نشان دهد.

نتایج فرضیه دوم نشان داد خودشناسی انسجامی اثر مثبت و معنادار بر امید به تحصیل دانش‌آموزان دارد. این یافته با نتایج پژوهش‌های (۲۴، ۲۵، ۲۶، ۲۷) همسو است. در پژوهشی مشخص شد خودشناسی انسجامی منجر به امیدواری و سرزندگی افراد می‌شود (۱۶). در پژوهشی دیگر، خودشناسی انسجامی منجر به پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان شد (۲۴، ۲۶). خودشناسی فرآیندی منسجم و انطباقی است که به تجارب و ویژگی‌های فرد وحدت و یکپارچگی^{۱۵} معناداری می‌بخشد و از طریق وحدت و خودتنظیمی می‌تواند به بهزیستی، امید و سرزندگی افراد کمک کند. در واقع فرد خودشناس در زمان خلاء، نیاز و رسیدن به کمال در تحصیل به خویشتن رجوع می‌کند و صادقانه نقاط ضعف‌های خود را شناسایی و با توجه به منابع اطلاعاتی مختلف، راه حلی را برای آن پیدا می‌کند. زمانی که دانش‌آموز بعد از خودارزیابی به این نتیجه برسد که هدف از تحصیل من چیست؟ من چرا باید واحدهای درسی را پاس کنم؟ چه رشته تحصیلی برای من مناسب است و چرا؟ و با این چرایی‌ها، خواسته‌های خود را زیر سوال برده و واقع بینانه به آن‌ها پاسخ دهد منجر به رویش انتظارات شناختی - هیجانی در فرد می‌شود و همین انتظارات منجر به رویش امیدواری در افراد می‌شود تا با سعی و کوشش شخصی بتواند به این انتظارات پاسخ دهد.

نتایج فرضیه سوم نشان داد امید به تحصیل اثر مثبت و معنادار بر اخلاق تحصیلی دانش‌آموزان دارد. این یافته با نتایج پژوهش‌های (۲۰، ۲۱، ۲۲، ۲۳) همسو است. در پژوهشی مشخص شد امید به تحصیل با سوء رفتار تحصیلی رابطه منفی معناداری وجود دارد؛ به عبارتی دانش‌آموزانی که سطح امید به تحصیل پایینی دارند، بیشتر در معرض رفتارهای نادرست تحصیلی هستند (۲۰). در مطالعه ای دیگر، پژوهشی نشان داد امید به تحصیل منجر به خودتنظیمی تحصیلی در دانش‌آموزان می‌شود (۲۲).

تحصیلی در برنامه‌های مداخلاتی کار با دانش‌آموزان مورد توجه قرار گیرد و همچنین مشاوران و معلمان در کلاس‌ها از اخلاق تحصیلی سخن بگویند؛ اینکه استفاده از تبیلی، تقلب در امتحانات و سوء استفاده از دیگران از لحاظ علمی، اخلاقی و انضباطی برای آنها کارکردی ندارد و سپس راهکارهای جایگزینی به آنها ارائه دهند.

نتیجه گیری

به طور کلی نتایج این پژوهش نشان داد که خودشناسی انسجامی و امید به تحصیل دو عامل مهم و موثر بر اخلاق تحصیلی دانش‌آموزان هستند. اخلاق تحصیلی به ارزش‌های اخلاقی در فضای آموزش و تدریس می‌پردازد و شامل در نظر گرفتن موضوعات مربوط به تنبیه و تشویق و مدیریت رفتار، فرایندهای مربوط به نظم و آزادی اخلاقی و مسئولیت‌ها، استقلال فکری و قابلیت اعتماد است. از همین منظر دانش‌آموزان ممکن است به اشکال مختلف با موقعیت‌ها و تقاضاهایی در محیط مدرسه مواجه شوند که در آن شرایط رفتارهای مختلف اخلاقی و غیراخلاقی از خود نشان دهند. بنابراین برای رویش اخلاق تحصیلی و رفتارهای اخلاقی در مدارس، بهتر است به دو متغیر خودشناسی انسجامی و امید به تحصیل توجه زیادی داشته باشیم.

ملاحظه های اخلاقی

هدف مطالعه و روش اجرا به شرکت کنندگان محترم توضیح داده شد تا با رضایت آگاهانه درباره شرکت یا عدم شرکت در پژوهش تصمیم بگیرند و نیز این اطمینان به آنها داده شد که اطلاعات خصوصی آنها نزد پژوهشگر محفوظ می‌ماند.

سپاسگزاری

بدین وسیله از کلیه مدیران، معلمان و دانش‌آموزان محترم که ما را در رسیدن به اهداف پژوهشی یاری رساندند، کمال تشکر و قدردانی را داریم.

واژه نامه

1. Ethics	اخلاق
2. Moral Education	تربیت اخلاقی
3. Academic Ethics	اخلاق تحصیلی
4. Coherent Self-Knowledge	خودشناسی انسجامی
5. Adolescence	دوران نوجوانی
6. Identification	هویت‌یابی
7. Hope To Study	امید به تحصیل
8. Hope	امیدواری
9. Self-Awareness	خودآگاهی
10. Moral Values	ارزش‌های اخلاقی
11. Reflective Self-Knowledge	خودشناسی تاملی
12. Practical Self-Knowledge	خودشناسی تجربی
13. Life Skills	مهارت‌های زندگی

۲۳. در تبیین این یافته می‌توان گفت اخلاق تحصیلی به معنای تکیه بر توانمندی‌های شخصی در انجام تکالیف درسی، صداقت، رفتار نوع دوستانه و رعایت شأن و احترام دیگران و عدم ارتکاب رفتارهای غیراخلاقی همچون تقلب و سوء استفاده از رفتار دیگران است. به عبارت دیگر فرد در کسب علم و دانش و برای کسب دست‌آوردهای تحصیلی از درستکاری و آموزه‌های انسانی و اخلاقی استفاده می‌کند. لازمه چنین اقدامی داشتن انگیزه و امید به تحصیل است. چرا که امید داشتن دانش‌آموزان به آینده و حیطه تحصیلی خود می‌تواند باعث شود که فرد برای کسب علم زحمت بکشد و از توانایی‌های خود برای رسیدن به اهداف تحصیلی استفاده کند چرا که می‌داند استفاده از تقلب و یا سوء استفاده از دیگران برای رسیدن به اهداف تحصیلی صرفاً یک درمان زودگذر است و او را نمی‌تواند به آن چیزی که از تحصیل می‌خواهد، برساند. از همین سو دانش‌آموزانی که امید به تحصیل دارند و مطمئن هستند که راهبردهای مؤثری برای دستیابی به اهداف تحصیلی^{۱۶} خود دارند، کمتر احتمال دارد دچار رفتارهای نادرست تحصیلی شوند و برعکس دانش‌آموزانی که امیدواری و اعتماد به نفس پایینی در راهبردهای مطالعه‌شان دارند، بیشتر از همتایان پر امید خود درگیر سوء رفتار هستند.

همچنین بررسی فرضیه چهارم نشان داد که امید به تحصیل در رابطه بین خودشناسی انسجامی و اخلاق تحصیلی نقش میانجی ایفا می‌کند و خودشناسی انسجامی از طریق امید به تحصیل بر اخلاق تحصیلی دانش‌آموزان اثر غیرمستقیم دارد. این نتیجه نیز با توجه به اثرات مستقیم خودشناسی انسجامی و امید به تحصیل بر اخلاق تحصیلی قابل تبیین بود و می‌توان گفت خودشناسی انسجامی و امید به تحصیل از متغیرهای مهم و مرتبط با اخلاق تحصیلی دانش‌آموزان هستند. در تبیین این یافته می‌توان گفت زمانی که افراد از کم و کیف تحصیلات و توانایی‌های خود در امر تحصیل آگاهی لازم را داشته باشند، آن انگیزه و امیدواری در افراد جهت برآورد کردن انتظارات رویش پیدا می‌کند و از همین سو به طور غیرمستقیم این پیام را به دانش‌آموز می‌رساند که برای رسیدن به آن اهداف ایده‌آل خود باید اصول اخلاق تحصیلی را رعایت کند و برای رسیدن به اهداف تحصیلی، توانمندی خود را بالا برده و از توانایی‌های شخصی برای حل مسائل و تکالیف درسی استفاده کند.

پژوهش حاضر مانند مطالعات دیگر دارای محدودیت‌هایی بود که از جمله آن می‌توان به محدود شدن جامعه آماری به دانش‌آموزان دوره دوم متوسطه شهرستان میانه اشاره کرد که این موضوع ممکن است در زمینه تعمیم یافته‌ها به دیگر جوامع با محدودیت‌های ایجاد کند. نیز استفاده از مقیاس‌های خودگزارشی از محدودیت‌های دیگر این پژوهش بود که پیشنهاد می‌شود در صورت امکان از روش‌های دیگر جمع‌آوری اطلاعات همچون مصاحبه و مشاهده استفاده شود تا اطلاعات کامل‌تر و عینی‌تر به دست آید. با این وجود با توجه به یافته‌های پژوهشی پیشنهاد می‌شود در مدارس، دانشگاه‌ها و سایر ارگان‌ها، دوره‌های آموزشی برای ارتقای خودشناسی دانش‌آموزان در حیطه تحصیلی و اهداف آن برگزار شود. راهبردهای مبتنی بر تقویت امید به تحصیل و افزایش انگیزه

14. Academic Behaviors

رفتارهای تحصیلی

15. Unity And Integration

وحدت و یکپارچگی

16. Academic Goals

اهداف تحصیلی

References

- Amiri E, El Karfa A. Flourishing of positive psychology in education: emotional turn and measurement issues. *Journal of Humanities and Social Sciences Studies*, 2023; 5(8): 10-18. <https://doi.org/10.32996/jhss.2023.5.8>.
- Fatimah M. Implementation of moral education values at the Integrated Islamic Primary School (SDIT) Mutiara Kebonan, Karanggede District Boyolali Regency. *Didaktika: Jurnal Kependidikan*, 2024; 13(2): 2111-2118. <https://doi.org/10.58230/27454312.660>
- Kiani, A., & Rezaeisharif, A. (2023). Identifying and prioritizing factors affecting the development of academic ethics in students. *Journal of Moral Studies*, 2023; 5(4): 124-146. [10.22034/ethics.2023.50628.1586](https://doi.org/10.22034/ethics.2023.50628.1586). (In Persian)
- Basiri Moghadam K, Sadeghian A, Baradaran R, Hamzei A, Ranjbar E. (2024). Assessment of the Status of Academic Ethics in Virtual Education during the Covid 19 in Paramedical College Students. *Educ Strategy Med Sci*, 2024; 17 (2): 169-176. (In Persian)
- Chen C. The importance and practical strategies of moral education in the management of primary and secondary education. *Academic Journal of Management and Social Sciences*, 2024; 6(2): 53-55. <https://doi.org/10.54097/ywqwym39>.
- Abdolmaleki S, Sheivandi K, Hasanvand F, Nafar Z. Developing a causal model of virtual purposeful classroom management with students' scientific identity, academic buoyancy, flourishing and academic ethics. *Applied Psychology*, 2022; 16(4): 109-85. <https://doi.org/10.52547/apsy.2022.224753.1210>. (In Persian)
- Sabzian S, Garavand H. (2023). The mediating role of academic ethics in the relationship between the perceptions of classroom quality and educational justice with educational citizenship behaviors. *Journal of School Psychology*, 2023; 12(4). <https://doi.org/10.22098/jsp.2024.11165.5340> (In Persian)
- Ghasemi S A, Miri M. The role of Academic Resilience and Academic Ethics in predicting Academic Success in Students. *Bioethics Journal*, 2023; 13(38): 1-10. <https://doi.org/10.22037/bioeth.v13i38.39536>. (In Persian)
- Li J, Yongzhi Z, Eryong X, Zhou N. Faculty ethics in China: From a historical perspective. *Educational Philosophy and Theory*, 2020; 52(2): 126-136. <https://doi.org/10.1080/00131857.2019.1605651>
- Azizian Kohan N, Dehghani M, Momenifar F. The role of academic ethics and academic help seeking in prediction of academic deception of student-athletes during the covid-19 outbreak. *Akhlaq-I zist i.E., Bioethics Journal*, 2022; 12(37): 1-12. <https://doi.org/10.22037/bioeth.v12i37.36850>. (In Persian)
- Söldner L, Mammen M, Paulus M. The emergence of a coherent self-concept: A longitudinal study on the development of the moral self. *Developmental Psychology*. 2024. <https://doi.org/10.1037/dev0001673>
- Dehban Z, Maleki Pirbazzari M, Ashournejad F. Examining the mediating role of emotional self-awareness in the relationship between moral identity and self-defeating behavior and cognition. *Journal of Modern Psychology*, 2023; 3(4): 10-20. <https://doi.org/10.22034/jmp.2023.428957.1081>
- Ghazalbash, I., Emami Dahnavi, R., Sotoudeh Roudi, J. Investigating the role of self-awareness skills training in reducing moral problems based on academic self-regulation among elementary school students. *The 18th International Conference on Psychology, Counseling and Educational Sciences*. 2023. (In Persian)
- Sedghi P, Oskoei A, Mogtabaei M. Parents' coherent self-knowledge as mediators of the relationship between parental attachment components with students' self-concept. *Journal of Family Research*, 2022; 17(4): 685-703. [10.52547/JFR.17.4.685](https://doi.org/10.52547/JFR.17.4.685). (In Persian)
- Christy AG, Seto E, Schlegel RJ, Vess M, Hicks J A. Straying from the righteous path and from ourselves: The interplay between perceptions of morality and self-knowledge. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 2016; 42(11): 1538-1550. <https://doi.org/10.1177/0146167216665095>.
- Chang A, Nourimoghadam S. The predictive role of coherent self-knowledge in youth vitality and identity styles. *National Studies Journal*, 2024; 24(96): 75-94. <https://doi.org/10.22034/rjnsq.2024.422949.1525>
- Verhulst S, Bustamante CMV, Carvajal-Velez L, Cece F, Requejo JH, Shaw A, Zahuranec AJ. Toward a demand-driven, collaborative data agenda for adolescent mental health. *Journal of Adolescent Health*, 2023; 72(1): S20-S26. <https://doi.org/10.1016/j.jadohealth.2022.05.027>
- Fatari Z, Abdi M. Examining the relationship between self-care and self-compassion, mindfulness, self-awareness and self-awareness in college students. *Journal of the Faculty of Medicine of Mashhad University of Medical Sciences*, 2022; 65(6): 2624-2637. [10.22038/mjms.2023.23775](https://doi.org/10.22038/mjms.2023.23775). (In Persian)
- Khormaei F, Saber lari M, Poorseyed SM. Predicting student's psychological well-being based on moral intelligence with mediating of academic hope. *Cultural Psychology*, 2023; 6(2): 161-183. <https://doi.org/10.30487/jcp.2023.304777.1337>. (In Persian)
- Coetzee T, Pryce-Jones K, Grant L, Tindle R. Hope moderates the relationship between students' sense of belonging and academic misconduct. *International Journal for Educational Integrity*, 2022;18(1): 28. [10.1007/s40979-022-00121-0](https://doi.org/10.1007/s40979-022-00121-0)
- Mirsadegh M, Hooman F, Homaei R. The mediating role of academic hope in the correlation of ambiguity tolerance and academic flourishing with academic engagement in female high school students. *International Journal of School Health*, 2022; 9(3): 178-185. <https://doi.org/10.30476/intjsh.2022.95951.1242>. (In Persian)

22. Rahpima S, Barani H, Khormai F. The relationship between hope for education and approach to learning: Examining the mediating role of academic self-regulation. *Journal of Psychology*, 2019; 24(1): 106-122. (In Persian)
23. Barani H, Rahpima S, Khormai F. The relationship between hope for education and truancy: the mediating role of academic self-regulation. *Developmental Psychology*, 2018; 15(59): 323-335. (In Persian)
24. Mohsen Abadi M, Adabi B, Mughani Rahimi P, Dehmardeh M. The relationship between self-knowledge and academic progress of students. 1st International Conference on New Ideas in Jurisprudence, Law and Psychology, Tehran. 2021. (In Persian)
25. Ardel M, Grunwald S. The importance of self-reflection and awareness for human development in hard times. *Research in Human Development*, 2018; 15(3-4): 187-199. <https://doi.org/10.1080/15427609.2018.1489098>
26. Keyhan J, Ahangari Andariyan N. Causal relationship between integrative self-knowledge, identity styles and academic achievement among students. *Journal of Applied Psychological Research*, 2018; 8(4): 109-125. [10.22059/japr.2018.65668](https://doi.org/10.22059/japr.2018.65668) (In Persian).
27. Papi S, Derikondi Z. Investigating the relationship between self-knowledge and academic achievement of students in the second year of high school in Alvar Garamsiri region. The First Scientific Research Conference of Psychology, Educational Sciences and Pathology of Society, Kerman. 2014. <https://doi.org/10.22034/jmep.2024.449918.1343>. (In Persian)
28. Torabi B, Amirfakhraei A, Gazaki P R, Soleimani MRM. Predicting the psychological well-being of working children based on work anxiety. *School Anxiety and Hope for Education in Bandar Abbas*. 2023. (In Persian)
29. Booker JA, Dunsmore JC, Fivush R. Adjustment factors of attachment, hope, and motivation in emerging adult well-being. *Journal of Happiness Studies*, 2021; 22(7): 3259-3284. <https://doi.org/10.1007/s10902-021-00366-5>
30. Dehghani M, Azizian N. The role of education satisfaction and hope for education in predicting academic adjustment of physical education students. *Research on Educational Sport*, 2023; 11(31): 175-196. <https://doi.org/10.22089/res.2023.13686.2311>. (In Persian)
31. Ghorbani N, Watson PJ, Hargis MB. Integrative self-knowledge scale: correlations and incremental validity of a cross-cultural measure developed in Iran and the United States. *The Journal of Psychology*, 2008;142(4): 395-412. [10.3200/JRPL.142.4.395-412](https://doi.org/10.3200/JRPL.142.4.395-412). (In Persian)
32. Asadi F, Khodabakhsh Pirkalani R, Mehrinezhad SA. The role of emotional self-regulation strategies, defense mechanisms and integrative self-knowledge in predicting quality of interpersonal relationships. *Journal of Modern Psychological Researches*, 2022; 17(67): 1-11. <https://doi.org/10.22034/jmpr.2022.15314> (In Persian)
33. Golparvar M. The role of educational ethics in relation between educational justice and injustice with educational cheating: Structural equation modeling. *Educational Psychology*, 2015; 11(37): 51-67. (In Persian)
34. Hayatbakhsh S, Entesar Foumany G, Hejazi M. Effectiveness of problem solving methods training in educational ethic and educational self-efficacy students. *JNE*, 2020; 9 (4): 31-40. (In Persian)
35. Yasminejad P. The effect of moral intelligence training on responsibility, emotional empathy, academic ethics and interpersonal forgiveness of female students in the third grade of high school. [PhD thesis] Shahid Chamran University, Ahvaz. 2015. (In Persian)
36. khormae F, Kamari S. Construction and examine the psychometric characteristics the Academic Hope Scale. *Biquarterly Journal of Cognitive Strategies in Learning*, 2017; 5(8): 15-37. [10.22084/j.psychogy.2017.9549.1284](https://doi.org/10.22084/j.psychogy.2017.9549.1284). (In Persian)
37. Hoseinabadi J, Nastiezaie N. The effectiveness of teaching six interpersonal skills on academic hope and students' sense of connectedness with school. *Journal of Educational Psychology Studies*, 2022; 19(47): 52-33. [10.22111/jeps.2022.7226](https://doi.org/10.22111/jeps.2022.7226). (In Persian)